

Rörstorpskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen: Skola, förskoleklass och fritidshem

Senast uppdaterad 2017-03-16

Bilaga 1: Rutiner för akuta situationer

Bilaga 2: Riktlinjer normer och värden

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Skola, förskoleklass och fritidshem

Ansvariga för planen

Arbetet med verksamhetens plan mot diskriminering och kränkande behandling ingår i det ordinarie kvalitetsarbetet. Rektor har huvudansvaret, men gör detta i samråd med elever/barn, föräldrar och all personal.

Vår vision

Barn- och utbildningsnämndens mål

”Varje barn och elev ska med lust och glädje uppleva meningsfullhet och framgång i det dagliga arbetet. Barnens och elevernas behov av kunskaper, färdigheter, omtanke och trivsel ska uppfyllas och deras förväntningar om möjligt överträffas.”

(Barn- och utbildningsnämnden 2006-02-22 § 28)

Planen gäller från

2017-03-16

Planen gäller till

Planen revideras löpande

Upprättande av planen

Elevernas delaktighet

Eleverna/barnen deltar kontinuerligt i diskussioner kring sociala samspel och relationer.

I det konkreta arbetet med planen mot diskriminering och kränkande behandling ger eleverna/barnen förslag till kommande läsårs mål och aktiviteter kopplade till dessa. Målen och aktiviteterna bygger bland annat på den trivselenkät som alla elever/barn deltar i varje läsår. Resultatet från enkäten går klassläraren igenom med sin klass/grupp där diskussion om det som kommit upp förs. Varje klass/grupp kommer fram till två mål och olika aktiviteter kopplade till målen som de vill att skola och fritidshem ska arbeta mot under nästkommande läsår. Elevrådsrepresentanten lämnar sin klass/avdelnings förslag till den personal som leder elevrådet. Vid elevrådets nästa möte förs en diskussion och omröstning om vilka mål och aktiviteter som ska gälla. Målen och aktiviteterna ges till kurator som tar med dem till trygghetsgruppen. I trygghetsgruppen förs sedan fortsatta diskussioner och förslag läggs fram till rektor. Rektor fattar det slutgiltiga beslutet kring vilka mål och aktiviteter som skall gälla. Rektor delger föräldrarådet.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavare får information om skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling vid varje läsårs start. Tillfällen till diskussioner ges på föräldramöten samt på föräldrarådet där skolläda, pedagoger och vårdnadshavare finns representerade.

Personalens delaktighet

I början av höstterminen aktualiseras planen mot diskriminering och kränkande behandling vid lärarkonferens, fritidspedagogträff eller APT. Diskussioner om värdegrund och diskrimineringsgrunderna sker varje läsår. Mål och aktiviteter som finns med i planen mot diskriminering och kränkande behandling utvärderas i det systematiska kvalitetsarbetet normer och värden i period 2.

Förankring av planen

Alla klasslärare tar upp och diskuterar planens innehåll med sin klass/grupp vid flera tillfällen under läsåret. Kurator bistår vid behov. Elevrådet är delaktiga i upprättandet av planen. Sammanfattning av planen mot diskriminering och kränkande behandling skickas hem, andra delar lyfts och presenteras på föräldramöten samt föräldrarådet. Planen i sin helhet läggs ut på skolans hemsida. Planen aktualiseras vid terminsstart tillsammans med all personal.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Vi har utvärderat aktiviteterna från föregående likabehandlingsplan i arbetslagen och i vårt systematiska kvalitetsarbete.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Skolledningen, personal, elever/barn och vårdnadshavare.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Vi har kommit fram till att våra styrkor är:

- Våra rastaktiviteter
- Många vuxna ute på rasterna som syns tydligt med hjälp av våra reflexvästar
- Våra vänklassdagar
- Våra storsamlingar för hela skolan vid skolstart samt olika högtider
- Att vi har flera olika plattformar för medbestämmande såsom, matråd, elevråd, klassråd, fritidsråd
- Vårt arbete med konsekvenstrappan

Vi har kommit fram till att våra utvecklingsområden är:

- Engagerade vuxna som cirkulerar på rasterna och täcker hela skolgården
- Vuxna som aktivt ser och tar elevers/barns bekymmer på allvar
- Skapa ett förtroendefullt klimat mellan elever/barn och vuxna
- Skapa ett respektfullt klimat mellan elever/elever, barn/barn
- Att arbeta med eleverna/barnens språkbruk
- Öka elevernas/barnens självkänsla och motverka utanförskap
- Vi för pedagogiska diskussioner i tvärgrupper för att skapa samsyn kring olika frågor
- Att personalen ska föra diskussioner kring diskrimineringsgrunderna

Våra slutsatser är att vi har ett ständigt pågående arbete med värdegrunden och att vi har blivit mer synliga för barnen ute.

Årets plan ska utvärderas

Planen följs upp fortlöpande

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Varje arbetslag utvärderar planen i det systematiska kvalitetsarbetet Normer och Värden period 2. Till grund för utvärderingen ligger den centrala elevenkäten från förvaltningen, skolans egen trivselenkät samt fritidsenkät. Trygghetsgruppen ansvarar för att planen efterföljs och målen hålls aktuella. Planen finns alltid med som en fast punkt på trygghetsgruppens dagordning, trygghetsgruppen träffas en gång i månaden.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Rektor

Främjande insatser

Att...

Främja likabehandling.

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling och trakasserier. Trakasserier är kränkande behandling pga kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Mål och uppföljning

Eleverna/barnen ska vara trygga med varandra och de vuxna för att öka känslan av trivsel, trygghet och respekt.

Uppföljning genom skolans trivselenkät.

Insats

- Vi arbetar med att skapa en positiv utemiljö för att främja att eleverna/barnen känner att de har fler möjligheter till lustfyllda och trygga raster. Detta görs genom våra planerade rastaktiviteter.
- Engagerade vuxna som cirkulerar på rasterna och täcker hela skolgården. Vuxna som aktivt ser och tar elevers/barns bekymmer på allvar.
- Vi arbetar med att öka elevernas/barnens självkänsla och självkänedom för att öka deras empatiförmåga. Detta görs delvis inom ramen för de 30min/vecka schemalagda värdegrundsarbetet och ska även integreras i övrig verksamhet samt vid vänklassdagarna.
- Diskussioner förs i arbetslag kring diskrimineringsgrunderna.
- Under VT lägger vi under några dagar fokus på att alla kan vara olika och det är ok. Kopplas till evenemanget "Rocka socka".

Aktivitet

Rastaktiviteter

Rastvärdar

Värdegrundsarbete 30min/vecka

Vänklassdagarna

"Rocka Socka"

Ansvarig

Fritidspedagoger med rastaktivitetsansvar.

All personal

Klasslärare

Klasslärare

Trygghetsgrupp samt klasslärare.

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Vår kartläggning utgår från elevenkäten som utfördes i varje klass i december 2016, samt från resultatet av trygghetsvandringen som utfördes tillsammans med representanter från elevrådet. Personalen har i mars 2017 gjort utvärdering av likabehandlingsplanen i det systematiska kvalitetsarbetet.

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling och trakasserier.

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

Eleverna/barnen från årskurs 1-5 har besvarat en enkät om trivsel på skolan samt att eleverna i klasserna har föreslagit mål och aktiviteter för nästa läsår. Målen och aktiviteterna har getts till elevrådet som röstat fram sitt förslag till trygghetsgruppen.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Personalen har utvärderat målen och aktiviteterna i likabehandlingsplanen i arbetet med det systematiska kvalitetsarbete. Detta diskuterades i arbetslagen och i analysen lyfts nya utvecklingsområden och målförslag fram.

Resultat och analys

Vi upplever att fler barn har något att göra på rasterna då vi erbjuder rastaktiviteter. Vi upplever att fler känner sig trygga sen vi började använda västar på rastvärdar. Antalet otrygga platser på skolgården har minskat enligt resultatet från trygghetsvandringen. Vi upplever dock fortfarande att vi vuxna behöver bli bättre på att röra oss över hela skolgården. Samt engagera oss och ta eleverna/barnens bekymmer på allvar. Vårt arbete med vänklassdagarna har hjälpt oss att öka tryggheten bland barnen.

Utifrån elevenkäten har det framkommit att eleverna/barnen vill att vi arbetar med språket. Det finns också barn som känner sig retade på skolan. Enkäten visar även att eleverna/barnen i de yngre åldrarna vill ha bättre arbetsro på sina lektioner.

Förebyggande åtgärder

Mål 1

Att motverka förekomsten av all diskriminering och kränkande behandling.

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling eller trakasserier pga kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Mål

- Att motverka diskrimineringar och kränkningar som uppkommer på grund av elevernas/barnens sätt att uttrycka sig både på nätet och i mötet med kamrater och vuxna.

Uppföljning

- Uppföljning sker genom enkätundersökningen om trivseln och tryggheten på skolan som görs i alla klasser.
- Uppföljning sker även genom återkopplingar till trygghetsgruppen som under terminen uppmanar pedagogerna till diskussioner kring olika företeelser på nätet.
- Genom att använda oss av språkbrukslappen under två olika perioder kan vi se om vårt arbete har gett positivt resultat.

Åtgärd

- På ett åldersadekvat sätt ska vi uppmärksamma etik och moral på nätet samt hur vi uttrycker oss i tal och skrift till varandra på ett trevligt sätt. Detta kan ske inom ramen för det schemalagda värdegrundsarbetet.
- Trygghetsgruppen säkerställer att diskussioner sker i alla klasser genom att någon gång under terminen stämma av med samtliga arbetslag kring arbetet.
- Personal med IT-ansvar håller workshop alternativt information, kring vad eleverna/barnen gör på nätet, för personal någon gång under läsåret. Liknande information ges till föräldrar i samband med föräldramöte i förslagsvis årskurs 5. Samt vid något tillfälle erbjuda samtliga vårdnadshavare att delta vid ett informationstillfälle kring vad barn gör på datorn.
- Under två olika perioder kommer vi att använda oss av språkbrukslappen. Språkbrukslappen är en lapp som skickas hem till vårdnadshavare när elev/barn använt ett olämpligt språk.

Motivera åtgärd

Vi upplever att många elever/barn är ute på nätet och är aktiva på sociala medier. Det har förekommit situationer där elever/barn via sociala medier eller i andra chattforum uttryckt sig på sätt som kan upplevas kränkande.

Vi har märkt att elevers/barns aktiviteter på nätet även speglas i deras lekar som ibland tenderar till att bli ganska våldsamma och att man även använder ett "grovt språk" hämtat ur spelvärlden.

I elevenkäten framkom att eleverna önskar att vi ska prata med trevliga ord, med trevlig röst samt använda ett fint språk.

Ansvarig

Enkätundersökning: Rektor

Kontinuerligt lyfta och diskutera vad som sker på nätet samt elevernas/barnens språkbruk: All personal, Trygghetsgruppen

Kontinuerligt arbeta med värdegrund 30 min/veckan: All personal

Fortbildning och information till pedagoger och föräldrar: Rektor, It-ansvarig

Mål 2

Att motverka diskriminering och öka trygghet.

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling och trakasserier pga kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Mål

- Att skapa ett respektfullt klimat mellan elever/barn och vuxna och att alla ska känna arbetsro.
- Att skapa ett respektfullt klimat mellan alla elever/barn, så att alla kan känna sig trygga och att ingen lämnas utanför.

Uppföljning

- Uppföljning genom frågor i trygghetsenkäten
- Uppföljning genom stående punkt på klassråd
- Trygghetsgruppen stämmer av åtgärderna under läsåret

Åtgärd

- I augusti sätter klassen sina tydliga regler för att skapa en bra arbetsmiljö. Arbetsmiljön har en stående punkt på klassrådet.
- I värdegrundsarbetet ska vi arbeta med värderingsövningar och samarbetsövningar för att stärka vi-känslan och minska risken för att någon ska känna sig utanför.
- I värdegrundsarbetet med eleverna/barnen arbetar vi med attityd och respekt mot varandra.

Motivera åtgärd

Det har framkommit i enkäter att en del elever/barn framför allt i de lägre åldrarna önskar bättre studiero.

Eleverna/barnen måste uppmärksammas på att deras attityd och språkbruk påverkar deras relation till kamraterna, att de har ansvar för hur de uttrycker sig och behandlar sina kamrater.

Ansvarig

All personal samt Rektor

Bilaga 1

Rutiner för akuta situationer

Policy

På vår skola råder nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Rastvaktsschema för att ha god uppsikt över eleverna/barnen och vad som sker på rasterna. Närvaro av personal i korridorer och kapprum där de kan upptäcka samt lösa konflikter omedelbart.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

Klassläraren alternativt fritidshemmets personal är de primära kontaktpersonerna för vårdnadshavare och elever/barn. Elevhälsans kontaktuppgifter finns på skolans hemsida. Det finns flera personer ur elevhälsan på skolan under dagtid som eleverna/barnen kan kontakta direkt.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

Riktlinjer vid enstaka diskriminering eller annan mildare form av kränkande behandling: Direkt tillsägelse av all personal som ser eller hör. De avgör om klassläraren bör informeras och om allvarsamtal bör genomföras. I så fall kan följande ske:

1. Klassläraren eller annan personal samtalar med den utsatte för att få reda på vad som hänt.
2. Samtal med den/dem som kränkt för att få slut på kränkningen och skapa förståelse för hur den utsatte känner sig. Samtalen dokumenteras.
3. Anses kränkningen ej vara bagatellartad utan av allvarligare slag skall anmälan skyndsamt lämnas till rektor.
4. Vårdnadshavaren informeras samma dag som samtal hållits.
5. Uppföljning med de berörda så länge behovet finns.

Åtgärder vid behov:

- Rastrestriktion
- Missad aktivitet
- Kvarsittning
- Språkbrukslapp hem
- Rektor och lärare omhändertar föremål som stör eller utgör fara
- Rektor kallar vårdnadshavare till samtal
- Kontakt av skolpsykolog
- Kontakt med BUP
- Kontakt med socialtjänsten
- Kontakt med polis

Vi informerar alltid föräldrarna om vi vidtar åtgärder.

Kränkandebehandling

Riktlinjer vid diskriminering eller allvarlig kränkande behandling som kräver utredning (exempelvis vid upprepade kränkningar):

1. ANMÄLAN

Den som fått kännedom om diskriminering och/eller kränkande behandling informerar och skyndsamt lämnar en anmälan till rektor. Rektor skickar anmälan till förvaltningen, samt utser vem som ska hålla i utredningen.

2. UTREDNING

1. Efter anmälan görs en utredning med en analys för att få en helhetsbild av situationen. Man bestämmer vem/vilka som ska samtala med de inblandade.
2. Samtal med den utsatte.
3. Samtal med den/dem som kränkt. Samtalen sker enskilt och eleven ska inte förberedas på samtalet. Det ska innehålla en överenskommelse om att kränkningarna ska upphöra. Eleven informeras om att uppföljning kommer att ske.
4. Kontakt med hemmen. Snarast efter samtalen kontaktas vårdnadshavarna till berörda elever av de som haft samtalen. Vårdnadshavarna informeras om vad som hänt och uppmanas också att vara delaktiga i uppföljningen genom att t e x stötta och samtala med sitt barn om skolans värderingar och ordningsregler.
5. Social handlingsplan kan upprättas vid behov
6. Utredningen dokumenteras och lämnas till rektor.
7. Uppföljning sker med berörda elever varje vecka så länge behovet finns.

Stöd för de inblandade

De inblandade kan behöva stöd, för att få bearbeta det som hänt och hjälp att hantera konflikter.

- **Stöd för den utsatte.** Klassläraren och representanter ur trygghetsgruppen stöttar och håller kontakt med den utsatte efter behov. Samtal med kurator erbjuds vid behov.
- **Stöd för den/de som utfört kränkningen.** Den/de får hjälp och stöd av klasslärare, trygghetsgruppen eller kurator att ändra sitt dåliga beteende.
- **Stöd till de passiva.** Det är viktigt att se till hela klassen och hur gruppen fungerar för att få bukt med kränkningar.

Klassläraren, andra pedagoger, trygghetsgruppen eller kurator kan vara delaktiga i detta.

3. ÄRENDET AVSLUTAS

När åtgärderna från utredningen är genomförda och berörda parter är tillfreds avslutas ärendet.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

- Vid anmälan till ansvarig chef anmäler denne till barn- och utbildningsförvaltningen som ansvarar för att en utredning genomförs (vid behov konsulteras personalavdelningen).
- Vid anmälan till barn- och utbildningsförvaltningen skall ansvarig chef kontaktas omgående.
- Ansvarig chef beslutar om vilka personer i verksamheten som ska informeras om det inträffade
- Skyddsombud/facklig förtroendeman informeras
- Den fackliga organisationen har möjlighet att närvara vid samtalen om medarbetaren så önskar.
- Ansvarig för utredningen samtalar med berörda, samlar in fakta och lämnar förslag till åtgärder.
- Förvaltningschefen fattar beslut i samråd med ansvarig chef om åtgärder utifrån utredningens resultat. * Ansvarig chef samtalar med medarbetaren och kartlägger behov av personligt stöd.
- individuell plan för medarbetaren arbetas fram utifrån utredningens resultat
- Ansvarig chef följer upp och utvärderar den utarbetade individuella planen för medarbetaren.

Finns allvarlig misstanke mot enskild personal ska berörd chef omedelbart ta kontakt med förvaltningschef/personalavdelning för att diskutera en eventuell avstängning från arbetet. Beslut om avstängning fattas av förvaltningschefen.

Åtgärder som medarbetare har möjlighet att få som stöd:

- Kontinuerlig uppföljning medarbetare – chef
- Krisstöd/samtalsstöd från företagshälsovården
- Översyn av den aktuella arbetssituationen

Rutiner för uppföljning

Uppföljning sker med berörda elever varje vecka så länge behovet finns.

- **Stöd för den utsatte.** Klassläraren och representanter ur trygghetsgruppen stöttar och håller kontakt med den utsatte efter behov. Samtal med kurator erbjuds vid behov.
- **Stöd för den/de som utfört kränkningen.** Den/de får hjälp och stöd av klasslärare, trygghetsgruppen eller kurator att ändra sitt dåliga beteende.
- **Stöd till de passiva.** Det är viktigt att se till hela klassen och hur gruppen fungerar för att få bukt med kränkningar.

Klassläraren, andra pedagoger, trygghetsgruppen eller kurator kan vara delaktiga i detta.

Rutiner för dokumentation

Anmälan, Utredning och Uppföljning/utvärdering dokumenteras på särskild blankett från förvaltningen. Dokumentation lämnas till rektor som vidarebefordrar till förvaltningen.

Ansvarsförhållande

Övergripande ansvar för att rutinerna följs och aktualiseras har rektor.

Bilaga 2

Riktlinjer Normer och värden

Mål:

- **Alla ska känna sig värdefulla**
- **Alla ska känna sig trygga**
- **Alla ska vara vänliga mot varandra**

Alla elever och vuxna ska veta:

- Att vi tar alla elever på allvar.
- Att alla vuxna och elever ska vara goda föredömen enligt skolans gemensamma värdegrund.
- Att det inte är tillåtet att kränka någon.
- Att om någon känner sig utsatt är en subjektiv känsla som vi ska ta på allvar.
- Att den som känner sig utsatt eller mobbad omedelbart ska berätta detta för en vuxen.
- Att man ska berätta för en vuxen om man ser eller hör något man uppfattar som kränkningar
- Att det finns en trygghetsgrupp bestående av pedagoger, elevhälsa och skolläring på skolan dit man kan vända sig och få hjälp om man blivit kränkt eller misstänker att någon blivit kränkt.
- Att alla använder det svenska språket.

Främjande och förebyggande arbete:

Aktiviteter

Skolans, klassens och grupper ordningsregler diskuteras vid början av läsåret och följs upp kontinuerligt under läsåret.

Kontinuerliga aktiviteter med värderingsövningar och samarbetsövningar.

Schemalagd tid för värdegrundsarbete 30 min/vecka.

Ansvar

Rektor, klasslärare, fritidspedagoger

Klasslärare, fritidspedagoger

Rektor, klasslärare

Vi lär eleverna olika metoder för att hantera sina känslor och vara bra kompisar.	Skolkurator, klasslärare, fritidspedagoger
I åk 1 och 5 har skolsköterska och kurator lektioner om hälsa, arbetsmiljö, självkänsla och prestation, s.k. HASP.	Skolsköterska, skolkurator
Fadderverksamhet organiseras i de yngre åldrarna.	Klasslärare, fritidspedagoger
Möjlighet att få samtala enskilt med personal som har tystnadsplikt.	Skolsköterska, skolkurator
Vi gör eleverna delaktiga i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling genom samtal i klasserna, på fritids och i elevrådet.	All personal
Vi genomför varje läsår en enkät som alla elever besvarar anonymt. Diskussion och uppföljande samtal i varje klass. Trygghetsvandring med elevrådsrepresentanter.	Rektor, klasslärare, trygghetsgrupp,
Enkät från förvaltningen varje läsår som elever årskurs 2 och 5 besvarar anonymt.	Rektor, Förvaltningen
Skolan arbetar för att stärka vi-känslan genom gemensamma aktiviteter och samlingar. Vi har lekdagar, temadagar, fadderklasser och vänklassdagar.	All personal, rektor, aktivitetsgrupp

Vi har även Ormhälsningen, då alla elever och personal tar i hand med alla, firande av FN-dagen och vårt Valborgsmässöfirande.

Vi tillåter aldrig nedlåtande kommentarer eller handling. All personal

Personalen är observant på barnens konflikter och hjälper till att lösa dem vid behov. All personal

Rutiner och åtgärder:

Tillsägelse. All personal

Vid händelser som behöver utredas sker samtal med berörd elev/barn eller personal och föräldrar vid behov. All personal, rektor

Kvarsittning/rastrestriktion/språkbrukslapp/
Föräldrakontakt. All personal

Får vi information om att någon elev känner sig kränkt av annan elev eller personal måste rektor skyndsamt informeras. Enligt skollagen ska kränkningar anmälas till rektor som är skyldig att utreda. All personal

Vid händelse av konflikt el dyl. kommer berörda parter överens om framtida förhållningssätt till varandra. All personal

Om ytterligare åtgärder krävs, eller om elev/förälder All personal,

önskar förs ärendet vidare till trygghetsgruppen,
som då genomför allvarssamtal.

trygghetsgrupp

En social handlingsplan kan upprättas för den elev som
utsätter andra för negativa beteenden eller upprepade
kränkningar.

Elevhälsan,
berörd personal

Vi dokumenterar skriftligt incidenter och
kränkningar enligt skolans och förvaltningens mallar.

All personal